

Udeležencem proslave 70 letnice v Ptuj

Priprave za proslavitev 70-letnice se bližajo koncu in 10. junij bo naenkrat potrl na vse nas, ki smo prevzeli nje izvedbo. Da bo pa naše delo lažje in pravočasno in ga v nekaterih stvareh sploh moremo izvesti, opozarjamo vsa društva in posameznike:

1. Obmejna društva, ki so bila vabljena, da z nami ob tej priliki zborujejo, pa se še niso o tem kakor koli izjavila, naj to takoj store. Ako se udeležijo, naj ne pozabijo pravočasno tudi prijaviti vsaj približno število udeležencev ter reflektantov za prenočišče, obed in skupni izlet. Pa tudi ona društva, ki se naše proslave udeležijo le po zastopstvih, naj enako store. Ker bodo nekatera društva organizirala svoj prihod z avtobusi, naj nam tudi to prijavijo. Zakaj? Po zborovanju bomo takoj po obedu organizirali skupen družabni izlet v Haloze, v 10 km oddaljeno za- tišje Dobrovo, kamor bi si razen drugih še kar njihove avtobuse najeli za vožnjo tja in nazaj. Vožnja za posameznika bo stala največ 5 din, kar je zelo minimalno za obe smeri. Pri tem izletu nas vodi pred vsem želja, da se ga kolikor mogoče večina udeležijo.

2. Društva in zastopstva naj po svojih tajnikih pripravijo sezname za udeležence.

3. Prenosišče oskrbimo pa 15 din, obede pa po 8, 10 in 12 din. Saj par dni pred 10. ju-

nijem se nam naj prijavijo oni, ki bi reflektirali za prenočišče in obed.

4. Čemu bi se po naši navadi razpršili na vse strani? Zakaj ne bi tudi mi enkrat preživeli par prijetnih uric v tovariški domačnosti in sproščenosti? Tako smo že postali nekam čmerikavi in mrzli, da se po zborovanjih kar razgubimo, in zato bi ne bilo prav, da bi tudi tokrat tako bilo. Kakor bo naš pohod skozi mesto in dopoldansko zborovanje resno v svoji zgodovinski, stanovski in nacionalni manifestaciji, tako naj ima popoldanski izlet radosten poudarek, da smo že 70 let to, kar smo, in da se tega prav zato tudi iskreno veselimo! — Glavno je zaenkrat le, da v skupnem pridemo, drugo bomo že mi preskrbeli. Zato nam pa še danes tovarišica in tovariš prijavi tudi svojo udeležbo za izlet, ker le tako bomo lahko v vaše zadovoljstvo vse potrebno ukrenili. Avtobusi bodo vozili k vsem vlakom, zveza z njim — prihod in odhod — pa je tako ugodna na vse strani, da naravnost izziva k udeležbi.

5. Naj bi tako bilo kakor v Zagrebu, ko je neka mlada tovarišica skozi solze priznala: »Sada znam, šta je staleška svjest...!«

Zupančič Drago, preds. And. Debenak, taj.

Splošne vesti

DOPUSTI ZA ZBOROVANJA

Ministrstvo prosvete je pod III., štev. 28.195, od 17. maja 1939. izdalo sledečo odredbo:

Tekom enega šolskega leta se smejo poslužiti dopusta zaradi posecanja sreskih učiteljskih zborovanj:

1. učitelji(-ce) in otroške vrtnarice, člani JUU in predsedniki sreskih učiteljskih društev za predsedniške konference po čl. 36 e pravil JUU do 10 dni, in to po en dan mesečno v srezih, kjer so terenske razmere povoljne, a po dva do tri dni, kjer to ni slučaj. Število uporabljenih dni v šolskem letu ne sme presežati števila 10;

2. predsedniki banovinskih sekcij največ 20 dni;

3. predsednik glavnega odbora (podpredsednik) največ 30 dni;

4. referenti (predavatelji) o šolskih in prosvetnih vprašanjih in člani glavnega odbora največ 15 dni.

Odbori sreskih učiteljskih društev so dolžni 3 dni prej prijaviti upravni oblasti prireditve zborovanja in dnevni red.

Odbori društev na področju uprave mesta Beograda javijo dnevni red in poročilo o dnevu prirejene skupščine ministrstvu prosvete.

Dopusti se prijavljajo prvemu neposrednemu starešini. Ti dopusti se ne zabeležujejo v Službeni list.

S tem se zamenja odredba On br. 61.731 z dne 30. septembra 1937.

Beograd, 17. maja 1939.

Minister prosvete:
S. Čirić s. r.

VAŽNA ODREDBA MINISTRSTVA PROSVETE

Na prošnjo Jugoslovenskega učiteljskega združenja v Beogradu je izdalo ministrstvo prosvete pod III., štev. 28.194, dne 17. maja 1939. poseben odlok, s katerim dovoljuje slušateljem višje pedagoške šole v Beogradu, da smejo biti člani sreskih učiteljskih društev v

Beogradu. S tem je preklican odlok ministrstva prosvete III., štev. 25.006/38, po katerem to članstvo slušateljem višje pedagoške šole ni bilo dovoljeno.

SEJA OŽJEGA ODBORA UČITELJEV KMEČKO NADALJEVALNIH ŠOL

je bila 23. maja ob 10. uri v prostorih Učiteljske tiskarne. Ožji odbor je predvsem obravnaval Zbornik kmečko nadaljevalnih šol, občestvo in strokovne učiteljske tečaje za kmetijstvo.

Občestvo je bilo zaradi tehničnih ovir, ki so bile izven odbora, preloženo na mesec november. Tovariši, ki so se obvezali, da bodo prispevali za Zbornik, naj svoje razprave pošljejo tovarišu predsedniku Gosaku na Teharje ali pa pojasnijo, zakaj doslej še niso ustregli vabilu. Oni, kateri potrebujejo še strokovno literaturo, naj pišejo tov. Grčarju na Barje, da jim pošlje potrebne knjige.

Priročna knjižnica kmečke mladine bo z »Govedorejov«, ki jo bo založil odbor, izpopolnjena. Knjižnica bo dober pripomoček tudi učiteljstvu pri kmetijskem pouku.

Tovariši, ki bi se udeležili strokovnega kmetijskega tečaja, naj pošljejo poročilo Kmečko nadaljevalni šoli na Teharje pri Celju. Odbor potrebuje zaradi statističnega seznama in števila vseh onih, ki se nameravajo udeležiti takih tečajev. Seznam bo služil v podkrepitev prošnje.

Odbor.

OBCNI ZBOR PEDAGOŠKE CENTRALE V MARIBORU

V nedeljo 4. junija ima Pedagoška centrala v Mariboru svoj občni zbor v dvorani državne učiteljske šole. Začetek ob 10. uri. — Poleg običajnih točk je na dnevnem redu tudi načelno predavanje o učnih načrtih.

Odbor.

— Za polemiko »Ali je učiteljstvu potrebna strokovna izobrazba iz raznih panog kmetijstva« smo prejeli več člankov, ki jih priobčimo v prihodnjih številkah »Učiteljskega tovariša«.

Naša gospodarska organizacija

ZADRUŽNIKOM UČIT. SAMOPOMOČI V
LJUBLJANI

V maju 1939. so umrli:

491. Pečovnik Amalija — Ljubljana,
492. Luschin Elza — Ljubljana,
493. Kajnik Valentin — Ptuj,
494. Bitenc Vlasta — Ptuj.

Članski prispevek znaša:

za samske zadržnike	21 din
za dva člana	41 „
za tri člane	61 „

V aprilu 1939. je umrlo 6 zadržnikov. Kdor ni še poravnal članskega prispevka za april, naj prišteje h gornjemu znesku 31 din (za 1 člana). Dolžniki za april in marec (3 smrtni primeri) naj prištejejo k zgornjemu znesku 47 din, torej skupaj za 1 člana 47 din in 21 din = 68 din.

Letošnja redna skupščina (občni zbor) bo 4. junija 1939. ob 9. uri v II. deški mestni ljudski šoli (telovadnica) na Cojzovem grabnu v Ljubljani. Na dnevnem redu je sprememba pravil po novem zakonu o gospodarskih združenjih. To je zelo važna zadeva za vse zadržnike. Udeležite se te skupščine v velikem številu!

Zadružna uprava US

— Samopomoč učiteljskih otrok. Opozarjamo vse zadržnike(-ice) naj pošiljajo vse dopise na naslov: »Samopomoč učiteljskih otrok«, Ljubljana, Franciškaška ulica 6/1.

Mladinska matica

— mm Pravkar je izšla velika večbarvna slikanica »Dedek Miha«, slikanico, kot je ni smo še imeli. Namenjena je za dar prdnim učencem prvih 4 oddelkov ljudske šole ob zaključku šolskega leta. Ne stane 100 ali več dinarjev, kot bi stala druga, ampak le 35 din.

— mm Drobne prizorčke za šolske proslave in za uporabo v razredu dobite za 3 din v knjigi »Ciciban nastopa«, ki je pravkar izšla pri Mladinski matici. Prizorčke sta sestavila Anica Černež in Josip Ribičič.

— mm Letošnje redne publikacije so dotiskane in izidejo v nekaj dneh. Opozarjamo cenj. poverjenike, da jih pravočasno naroče. Ker nekateri še vedno vprašujejo, v kolikih obrokih se letos plačuje »Naš rod« in redne publikacije, ponavljamo, da se plačuje letos naročnina v 10 obrokih, in sicer 9 obrokov za 9 števil list, 10. pa za knjigo. — Kdor ne plača vseh 10 obrokov, ne dobi knjig in nima pravice do nagrad, ki jih je razpisala Mladinska matica.

Učiteljska tiskarna

— t Ko pridete v Ljubljano, oglejte si veliko zbirko učil v Knjižarni Učiteljske tiskarne v Franciškaški ulici št. 6.

— t V Knjižarni Učiteljske tiskarne dobite vse pisarniške potrebe za šolo in dom.

— t Šolska upraviteljstva — izpopolnite si pri Knjižarni Učiteljske tiskarne šolske knjižnice in zbirko učil.

Stanovska organizacija JUU

Iz društev Vabila

— JUU SRESKO DRUŠTVO CELJE bo zborovalo v soboto, dne 3. junija, s pričetkom ob pol 9. uri dopoldne na I. mestni ljudski šoli v Celju z naslednjim dnevnim redom: 1. Situacijsko poročilo. 2. Dopisi. 3. Predavanje tov. gđc. Mare Samsove o »Vplivih socialnih razmer na otroka«. 4. Poročilo tov. Ivana Lovšeta o Učiteljskem domu v Mariboru. 5. Predlogi (za skupščino) in slučajnosti. — Zaradi neugodnih zvez in stroškov je število prijav za zborovanje 10. junija v Ptuj premajhno. Vendar se bo del članstva udeležil tudi tega zborovanja! — Društvena knjižnica čaka na vrnitev izposojenih knjig. — K polnoštevili udeležbi na zaključnem zborovanju iskreno vabi — uprava.

— JUU SRESKO DRUŠTVO UČITELJSKO DRUŠTVO MURSKA SOBOTA prosi tovariše(-ice), 1. da sporočite do 1. junija t. l., kdo se udeležijo skupnega zborovanja v Ptuj; 2. da do 1. junija sporočite število učencev, ki se bodo udeležili Mladinskega dneva v Murski Soboti, in izpolnite pole, ki jih prejmete te dneve od prireditvenega odbora. Sklenil smo tudi, da prinese vsaka šola nekaj cvetja, da okrasimo spomenik prekmurskih književnikov in grob legionarjev. Ne pozabite tudi zastavic in napisov šol. Naučite pesmi »Marširala« in »Hej Slovani«. Odbor.

— JUU SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA-OKOLICA, vzhodni del, zboruje v soboto, 3. junija 1939., ob 9. uri v ljudski šoli na Vrhnikih. Dnevni red: 1. Stanovske zadeve. 2. Predavanje tov. R. Znidaršiča: Morala v številkah. 3. Predlogi za banovinsko in glavno skupščino. 4. Volitev delegatov za banov. in glavno skupščino. 5. Slučajnosti. — Odbor.

— JUU — SRESKO UČIT. DRUŠTVO MARIBOR LEVI BREG bo zborovalo v soboto, 3. junija t. l., ob 9. uri dopoldne v Mariboru v Narodnem domu, da bomo do 10. ure, ko bo uradna konferenca, obravnavali najaktualnejše organizacijske zadeve. Do 1. junija t. l. predložite društvemu predsedniku pismene predloge za banovinsko skupščino, učiteljski zbori — zamudniki pa še neizpolnjene ankete in vprašalne pole! Že ob pol 9. uri naj pridejo na kratko sejo člani upravnega in nadzornega odbora! Članarinski dolžniki — upravno leto se bliža koncu — naredite še vi konec nadaljnemu dolgovanju!

Poročila

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO LITIJA je hospitaliralo na ogledni šoli v Ljubljani dne 1. aprila. Vseh udeležencev članov našega društva je bilo 30. Hospitalirali smo v I., 3. in 4. razredu. Po končani hospitalitaciji smo imeli konferenco, na kateri je pedagoški vodja g. Kobilica podal nekaj smernic za sodobni pouk. S hospitalitacijo smo bili na splošno zadovoljni, le žal, da nima ogledna šola več prostega časa za hospitalitacije na razpolago.

Odbor.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO ORMOŽ je zborovalo v soboto, 6. maja, na prijazni Kapeli. Ni nas bilo mnogo, a vendar prišli smo vsi z zavestjo, da prihajamo na našo Kapelo, da jo spoznamo, da se zazremo tja nekam, preko Mure, zgublajoče se med vrhjem in akacijami.

Da, prišli smo, da smo zaslutili utrip našega življa tu na meji, na naši meji, ki jo tako malo, tako bore malo poznamo. In Kapela nas je sprejela sončna in bela. Topoli so šumeli v vetru, v nižini — tam v ravnini smo zrlili na Mursko Sobotu, mežikala nam je Tišina, proti severu nas je pozdravljalo Goricko Prekmurje. Tam za Radgono smo zaslutili mejo. Misli obstanejo. Meja!

In v goricah?
V mlado bukovje se je skrli Sv. Jurij na Ščavnici, Sv. Duh je zrl zvedavo nanj — in Sv. Anton — Negova, Marija Snežna. Sama lepota — božja lepota naše slovenske zemlje. Pa smo se vprašali: »Kje ste, vi vsi, da bi zajeli s polnim prgiščem v to lepoto? Pridite in zemlja vas ne bo razočarala, pridite in to ljudstvo tu na meji vas bo sprejelo, ker bo vedelo, da za njim je — domovina!«

»Pridite, kadar koli — morda takrat ko trsje brsti, sonce Vas bo orelo — morda takrat ko grozdje zori — klopotei Vam bodo peli pozdrav!«

Zborovali smo v šoli. Reševali smo razne dopise in stavili razne predloge.
Po zborovanju smo si ogledali banovinsko trsnico, katero so nam razkazali in poka-

Nesporazum!

Gospod urednik!

V 40. številki »Učiteljskega tovariša« ste priobčili »Izjavo« predsednika JUU — sekcije za dravsko banovino — gosp. Metoda Kumlja, ki naj bi bila odgovor na moj članek »Še o slovenskem učitelju«, katerega je objavila mariborska »Edinost« z dne 13. maja. Predsednik g. Kumelj mi zameri, da je moj članek vseboval pasus, ki je zaradi okrnitve izzvenel drugače, kakor sem jaz hotel. Izjavljam, da bi v primeru, če bi moj članek bil natisnjen v celoti, če bi torej ne izpadel pasus, ki je v članku pobeljen, do omenjene »Izjave« g. Kumlja ne moglo priti. Kajti resnica je, da sem se v omenjenem članku zavzemal za enotno in tesno povezano organizacijo slovenskega učiteljstva. Moja sodba o nujnosti enotne organizacije slovenskega učiteljstva ni izkrivljena, četudi zaradi ovir, ki so mi bile vržene na pot mojega učiteljstva, jaz sam že nekaj časa nisem član nobene učiteljske organizacije. Vzlic temu pa sem se vedno boril za dosego vseh tistih idealov, ki so življenjsko gibalno večine v JUU organiziranega slovenskega učiteljstva. Da je to resnica, vedo vsi tisti slovenski učitelji, ki so kdaj koli čitali moje članke v »Učiteljskem tovarišu«, ve pa tudi uredništvo »Učiteljskega tovariša«, ki je še pred tedni ponatiskovalo konstruktivne odstavke iz mojih člankov, objavljenih v »Edinosti«. Krivično bi torej bilo, če bi me zaradi nesporazuma, ki ga je proti moji volji zakrivila okrnitev mojega članka v »Edinosti« z dne 13. maja, smatrali za neprijatelja organizacije JUU ali gosp. Kumlja vsi tisti slovenski učitelji, ki so čitali »Izjavo« g. Kumlja. Če bi se uredništvo »Učiteljskega tovariša« odločilo in v celoti ponatisnilo moj članek »Še o slovenskem učitelju« ter naznačilo mesto, ki je v članku pobeljeno, sem prepričan, da bi stanovsko zavedno in z iskrenimi nameni v JUU organizirano slovensko učiteljstvo lahko samo ugotovilo, da je moj članek izraz vseh tistih teženj, za katere se i ono bori.

Prosim Vas, objavite to moje pismo v »Učiteljskem tovarišu«.

Z odličnim spoštovanjem

Lojze Zupanc

Stara cerkev pri Kočevju, 22. maja 1939.

zali način cepljenja. Popolne smo si ogledali popolni obrat zdravilišča Slatina Radenci. Za naklonjenost in uslužnost uprave se na tem mestu najlepše zahvaljujemo.

Šli smo tudi do Mure, si ogledali gradnjo novega mostu čez kalno Muro.
Plavajoči mlini so nam oživel iz Kočevjih »Odmegov«.

Hitro, prehitro je minil čas.

Lj. Belšak, preds.

Knafelec Alojzij, taj.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5 —

FR. P. ZAJEC

izprašan optik in urar
LJUBLJANA
sedaj Stritarjeva ulica 6,
pri franciškaškem mostu

Vsakovrstna očala, daljnogledi, barometri, toplomeri, hygrometri itd. — Velika izbira ur, zlatnine in srebrnine.
Ceniki brezplačno. Kvalitetna optika.

Soila

Najnovejši vzorci

A. & E. SKABERNÉ
LJUBLJANA

Na željo pošljemo vzorce!

KUPUJTE PRI TVRDKAH,
KI OGLAŠUJEJO
V NAŠEM LISTU

FABIANI & JURJOVEC
LJUBLJANA, STRITARJEVA ULICA 5

priporočata veliko izbiro damskega in moškega blaga, preproge, zastore, odeje, perje, puh itd. Postrežba solidna!